

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Naděždy Zachystalové a soudkyň JUDr. Ivy Zemanové a JUDr. Renaty Hertlové ve věci žalobce: **Jaroslav Rovný**, bytem Krušnohorské nám. 38, Hroznětín, proti žalovanému: **Česká strana národně sociální**, se sídlem Praha 4, Kotorská 1572/18, IČO 00442721, zast. Mgr. Ivo Siegelem, advokátem, se sídlem Školská 38, Praha 1, **o určení neplatnosti 36. mimořádného sjezdu České strany národně sociální**, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 25.11.2014, č.j. 43C 844/2013-95,

t a k t o:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se potvrzuje**.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 2.178,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho právního zástupce Mgr. Ivo Siegela.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem soud I. stupně I. zamítl žalobu na určení, že mimořádný sjezd České strany národně sociální, který se konal dne 19.5.2013 a který byl označen jako 36. v pořadí, je neplatný, a to jak co do zápisu, přijatých stanov a usnesení (výrok I). Žalobci uložil povinnost zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení částku 8.712,- Kč do řízení od právní moci rozsudku k rukám advokáta Mgr. Ivo Siegela (výrok II).

Soud I. stupně takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal nejprve s odkazem na § 16 a) zák. č. 424/91 Sb., rozhodnutí, že 36. mimořádný sjezd strany, který se konal 19.5.2013, je neplatný a za platný se uznává 36. mimořádný sjezd, který se konal dne 15.6.2013. Následně žalobce požadoval, aby soud určil, že 36. mimořádný sjezd ze dne 19.5.2013 je neplatný z důvodu porušení stávajících stanov.

Podle žalovaného žaloba nebyla podána včas a ani oprávněnou osobou, s odkazem na § 16 a) zák. 424/91 Sb. Rozhodnutí, které žalobce napadá, bylo přijato 19.5.2013, proto poslední den lhůty pro podání žalobního návrhu připadá na 19.11.2013. Žaloba je datována 25.11.2013 a soudu byla doručena 27.11.2013. Žaloba byla podána opožděně. Dále, podle zákona o sdružování je k podání žaloby oprávněn pouze člen politické strany. Žalobce členem strany nebyl, protože členství mu zaniklo ke dni 1.5.2013 v důsledku neuhrazení členského příspěvku. Žalobce se navíc neobrátil na nově vzniklý orgán strany - Kontrolní a revizní komisi.

Soud I. stupně na základě provedeného dokazování, s odkazem na § 16a odst. 1 zák. č. 424/91 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, a na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 28 Cdo 3373/2009 uzavřel, že žalobce je k podání žaloby aktivně legitimován. V této souvislosti uvedl, že žalobce předložil průkaz člena, kde jsou vylepeny pro rok 2013 a 2014 známky ve stejné hodnotě, jako v roce 2009, 2010, 2011, 2012, dle názoru soudu I. stupně s odkazem na znění stanov proto nebylo možné dovodit, že žalobce členem strany není (z důvodu nezaplacení příspěvků) s připuštěním toho, že situace ohledně členských příspěvků je značně nepřehledná, strana je od roku 1999 v konkursu a způsob vybírání a evidence příspěvků je značně problematický. Nebylo zjištěno, že by např. zaplacené příspěvky byly žalobci vráceny. Soud I. stupně dále uvedl, že pokud změna stanov z 36. mimořádného sjezdu konaného 19.5.2013 byla registrována MV ČR, podmínkou pro podání žaloby k soudu bylo, aby se žalobce obrátil na nově vzniklý orgán strany - Kontrolní a revizní komisi, což však žalobce neučinil. Místo toho se žalobce obrátil na rozhodčí soud a odkázal na jeho rozhodnutí z 10.8.2013. Takové rozhodnutí, ale již bylo vydáno orgánem, který neexistoval. Z tohoto důvodu soud I. stupně žalobu neshledal důvodnou, když nebyl dodržen postup předvídaný zákonem. Dále soud I. stupně uvedl, že nejsou dány důvody, aby rozhodoval případně ve věci o žalobě na určení dle § 80 c) o. s. ř., pokud by žalobce měl na požadovaném určení naléhavý právní zájem, a dospěl k závěru, že tomu tak není. Existuje-li speciální úprava, podle které se žalobce mohl domáhat přezkoumání jednotlivých rozhodnutí strany, nelze tuto úpravu obecnou určovací žalobou obcházet. Následně se soud I. stupně zabýval tím, zda žaloba byla podána včas a dospěl k závěru, že nikoli. Žalobce se domnívá, že žaloba byla podána včas proto, že 6 měsíční lhůtu k podání žaloby odvozuje od data, kdy Ministerstvo vnitra ČR registrovalo změnu stanov z 36. mimořádného sjezdu konaného 19.5.2013, což bylo 29.5.2013. Dle názoru soudu I. stupně je však třeba, jak žalovaný namítá, tuto lhůtu počítat od doby přijetí rozhodnutí, protože registrace Ministerstva vnitra ČR nemá konstitutivní charakter, ale ministerstvo pouze přezkoumává formální náležitosti návrhu dle

zákona. Žaloba byla podána opožděně, protože k přijetí rozhodnutí, která žalobce přesně nespecifikoval, došlo 19.5.2013 a žaloba byla podána až 27.11.2013. O předmětných skutečnostech, o běhu lhůt i o způsobu, jakým má být žaloba podána, byl pan Vladislav Svoboda, který původně zastupoval žalobce v tomto řízení, Ministerstvem vnitra ČR dostatečně podrobně informován s odkazem na platnou zákonnou úpravu. Z uvedených důvodů soud I. stupně žalobu zamítl a o nákladech řízení rozhodl dle § 142 odst. 1 o.s.ř. a přiznal procesně úspěšnému žalovanému náklady představované odměnou za právní zastoupení advokátem za 4 úkony po 1.500,- Kč, (1 úkon dle § 9 odst. 1, § 7 bod 4 vyhl. č. 177/96 Sb., 4x paušál po 300,- Kč dle vyhl. č. 177/96 Sb. 21% DPH 1.512,- Kč, celkem 8.712,- Kč.

Rozsudek soudu I. stupně napadl včasným odvoláním žalobce a namítal, že se žalobou ve znění upřesnění domáhal vydání rozhodnutí, že mimořádný sjezd ČSNS, který se konal dne 19.5.2013, v pořadí 36. je neplatný, a to včetně zápisu, stanov a usnesení. Soud I. stupně mohl z žaloby vyrozumět, že směřuje proti sjezdu (orgánu strany), který byl svolán v rozporu s platnými stanovami a je tedy neplatný. Dle žalobce pokud soud I. stupně neodmítl žalobu jako věcně nepřislušnou, měl povinnost tuto projednat dle §§ 1 – 6 o. s. ř. Žalobce upozorňoval na skutečnost, že pokud nejvyšší orgán strany (sjezd) vznikl v rozporu s demokratickými principy a s porušením stanov, nelze v právním prostředí považovat ustanovené orgány tímto sjezdem za právně způsobilé. Z tohoto důvodu žalobce nemohl a také neřešil svůj spor se žalovaným dle § 16a zák. č. 424/1991 Sb., pokud by tak učinil, popřel by tu skutečnost, že napadený sjezd byl svolán v rozporu se stanovami strany a také s demokratickými principy, na jejichž základě politické strany fungují. Primárním úkolem soudu proto bylo rozhodnout o tom, zda předmětný sjezd byl svolán způsobem, který by mohl potvrdit jeho právní platnost. Žalobce z tohoto důvodu považuje za irelevantní to, že soud I. stupně ho opakovaně odkazoval na předmětný § 16a zákona. Z důvodu toho, že orgán, který by byl oprávněn ve věci rozhodnout, nebyl sjezdem zvolen, lze dovodit, že stanovy, které Ministerstvo vnitra zaregistrovalo, měly zásadní nedostatek, pro který bylo nutné jejich registraci odmítnout. Soud I. stupně měl v řízení postupovat tak, aby zjistil, zda organizátoři sjezdu neporušili demokratické principy (na jejichž základě politické strany fungují) a stanovy strany. Soud I. stupně nedostatečně uplatnil § 118a odst. 1 až 4 o. s. ř. Žalobce odmítá odkaz soudu I. stupně na dva judikáty uvedené v odůvodnění rozsudku z důvodu, že v obou případech se jednalo o porušení jednacího řádu strany, nikoliv zákona a stanov. Žalobce nesouhlasí s odkazem soudu I. stupně na postup Ministerstva vnitra, a to jak již uvedl z důvodu toho, že orgán strany, u kterého šlo uplatnit odpor proti rozhodnutí strany de jure ani de facto neexistuje. Žalobce je přesvědčen o tom, že předmětný sjezd tak, jak byl svolán, se dostal do vážného rozporu s čl. 5 a 6 Ústavy ČR. Připomněl, že organizátoři sjezdu pod záminkou o údajném nezaplacení členských příspěvků (90 % členské základny), svolali předmětný sjezd způsobem, který odporoval demokratickým principům a stanovám strany v té době platných. Soudu I. stupně muselo být známo, že meritem věci je to, že předseda strany pan Klusáček účastníky sjezdu lživě informoval o tom, že z důvodu nezaplacení členských příspěvků došlo k paralyzaci orgánů strany. Z uvedeného lze dovodit, že orgány strany tak, jak byly zvoleny na platném sjezdu konaném dne 3.11.2012, byly v čase, kdy se konal napadený sjezd, plně funkční. Pokud tedy vznikla potřeba sjezd svolat, měl být svolán dle platných stanov přijatých dne 6.10.2010. Dále zdůraznil, že žaloba směřovala proti vzniku orgánů strany, čímž byl vyloučen postup soudu I. stupně podle § 16a zákona. Sjezd nevydal žádné rozhodnutí o vyloučení členů, uvedeným rozhodnutím by snad mohl být dopis pana Klusáčka z 28.6.2013, kterým učinil oznámení na Ministerstvo vnitra. V daném případě pak bylo na soudu I. stupně, aby postupoval podle § 4b předmětného zákona. S odkazem na důvody uvedené v § 205 odst. 2 písm. d) a e) o. s. ř. proto žalobce navrhl, aby Městský soud v Praze vydal rozsudek, kterým prohlásí za neplatný mimořádný sjezd ČSNS, který se konal

dne 19.5.2013 a byl označen 36. v pořadí a současně přiznal žalobci náhradu účelně vynaložených nákladů.

Žalovaný navrhl potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného s tím, že v předmětném řízení bylo možno využít ochrany § 16a zákona, neboť na sjezdu byla přijata řada rozhodnutí.

Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu I. stupně v rozsahu podaného odvolání podle § 212, § 212a odst. 1, 5 o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné. Odvolací soud použil ustanovení občanského soudního řádu ve znění účinném do 31.12.2013, neboť řízení bylo zahájeno před 1.1.2014 (čl. II. bod 2 přechodných ustanovení zák. č. 293/2013 Sb.).

Soud I. stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatek důkazů, z nichž vyvodil správné skutkové závěry, které tak mohou být podkladem i pro rozhodnutí odvolacího soudu a na které lze pro stručnost odkázat. Rovněž právní hodnocení, které soud I. stupně ze zjištěného skutkového stavu vyvodil, je v zásadě správné.

Žalobce se domáhal určení neplatnosti konkrétního mimořádného sjezdu strany z důvodu, že byl svolán v rozporu s platnými stanovami. Žaloba dle žalobce směřuje proti vzniku orgánu strany. Podle příslušných stanov je sjezd strany jejím nejvyšším orgánem, jeho neplatnost však nelze určovat postupem dle § 80 písm. c) o. s. ř., dle kterého je možno žalobou uplatnit, aby bylo rozhodnuto o určení, zda tu právní vztah nebo právo je či není, je-li na tom naléhavý právní zájem. Občanský soudní řád připouští určení právního vztahu či práva, nikoliv určení neplatnosti orgánu strany, jak požaduje žalobce. S takto koncipovanou žalobou proto žalobce nemůže být úspěšný. Bez ohledu na uvedené, existuje-li zvláštní úprava, podle které se žalobce může domáhat přezkoumání jednotlivých rozhodnutí strany (§ 16a zák. č. 424/91Sb.), nelze tuto speciální úpravu obcházet obecnou určovací žalobou podle § 80 písm. c) o.s.ř. Naléhavý právní zájem na požadovaném určení v takových to případech není dán.

Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, poskytuje soudní ochranu při splnění podmínek a v rozsahu uvedeném v § 16a tohoto zákona, podle kterého dotýká-li se rozhodnutí orgánu strany a hnutí skutečností vyznačovaných v rejstříku stran a hnutí (§ 9), může člen této strany a hnutí do 6 měsíců od přijetí takového rozhodnutí požádat okresní soud o určení, zda je takové rozhodnutí v souladu se zákonem a stanovami (odst. 1). Nejde-li o zrušení strany a hnutí, lze návrh podle odstavce 1 podat, jen pokud rozhodčí orgán strany a hnutí nevyhověl žádosti člena o zjednání nápravy anebo o ní nerozhodl do 30 dnů ode dne jejího podání (odst. 2). Soud v řízení postupuje podle občanského soudního řádu. Člen strany a hnutí, který tento návrh podal, zašle jeho opis s vyznačeným dnem jeho převzetí soudem ministerstvu (odst. 3). Opis pravomocného rozhodnutí soudu podle odstavce 1 zašle soud ministerstvu (odst. 4).

Odvolací soud vycházel z uvedeného ustanovení a zároveň z nálezu Ústavního soudu ze dne 27.12.2011, sp. zn. II.ÚS 1969/10, zejména pak z jeho výkladu, jak interpretovat citované ustanovení § 16a zákona č. 424/1991 Sb., a uzavírá, že pokud se žalobce domáhal u soudu ochrany v souvislosti s jeho sdružováním v politické straně, bylo na něm, aby tak, jak vyplývá ze zák. č. 424/1991 Sb., konkrétně § 16a, uvedl konkrétní rozhodnutí, která chtěl určit jako neplatná, případně v souvislosti se zněním § 16a zákona určit, že jsou v rozporu se zákonem či stanovami, a to ve lhůtě 6 měsíců od přijetí takových rozhodnutí. Žalobce k výzvě soudu I. stupně v této souvislosti označil zápis, stanovy a usnesení týkající se sjezdu

konaného dne 19.5.2013. V odvolání zdůraznil, že v žalobě jsou tvrzení, ze kterých vyplývá i to, že předmětný sjezd byl svolán v rozporu s platnými stanovami. Aby se soud mohl žalobou v předmětné věci zabývat i z věcného hlediska, musel by žalobce žalobu podat v šesti měsíční lhůtě, jejíž počátek zákon výslovně stanoví k datu přijetí přezkoumávaného rozhodnutí. V daném případě tedy ve lhůtě běžící od data 19.5.2013, resp. od data dřívějšího, pokud žalobce namítá i rozhodnutí o svolání sjezdu. Nelze přihlížet k datu, kdy Ministerstvo vnitra provedlo registraci stanov, neboť s tímto aktem zákon počátek uvedené lhůty nespojuje. Žaloba byla podána k soudu I. stupně dne 27.11.2013, tedy po uplynutí zákonné lhůty, jak správně uzavřel soud I. stupně. Z uvedeného důvodu, tedy pro opožděnost, bylo namísto žalobu zamítnout. Podmínky pro zkoumání nároku z věcného hlediska nebyly dány.

Odvolací soud proto postupoval podle § 219 o.s.ř. a rozsudek soudu I. stupně potvrdil.

O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o.s.ř. Náklady žalovaného tvoří odměna za jeden úkon právní služby ve smyslu § 11 odst. 1 písm. g) vyhl. č. 177/1996 Sb. Podle § 7, § 9 odst. 1 vyhlášky za 1 úkon náleží odměna v částce 1.500,- Kč. K odměně přísluší paušální náhrada hotových výdajů 300,- Kč dle § 13 odst. 1, 3 též vyhlášky. Tyto náklady byly navýšeny o 21 % DPH ve výši 378,- Kč (§ 137 odst. 3 o.s.ř.). Celkové náklady žalovaného v této fázi řízení představují částku 2.178,- Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení za splnění podmínek dle § 237 o.s.ř., jestliže napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

V Praze dne 26. května 2015

JUDr. Naděžda Zachystalová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Alena Ciprovká